

care-l sfidează printr-o legătură extra-conjugală afișată, îl tulbură până la pierderea demnității. Auto-torturarea lui conduce la sinuciderea fetei. Printr-o serie de *flash-back*-uri, se încearcă să se lămurească de ce a trebuit să se ajungă aici. Intelectual vorbind, e interesant; dramatic, e plictisitor. Situația descrisă este de tip hegelian, personajele asumându-și pe rând condiția de stăpân, respectiv de sclav, știut fiind că doar cel capabil să-și riște viața din mândrie poate accede la statutul de dominator. Dramatizarea este axată pe schimbarea raportului de forțe. La început, experiența (cămătarul trecuse prin calvarul decăderii, din care reușise să-și revină) domină incertitudinea (fata era orfană, lipsită de perspective). Apoi, tânăra soție își asumă riscul de a sfida, ceea ce-l face pe soț

să-și piardă pământul de sub picioare. Dintr-un stăpân sigur de sine, el se transformă într-un sclav anxios, dintr-un sadic, devine un masochist. Situat, conceptual și cronologic, între Hegel și Freud, Dostoievski nu se lasă redus la nici unul dintre ei, datorită dimensiunii religioase, pe care nu înțelege, spre deosebire de aceștia, s-o eludeze. Icoana amanetată, apoi redobândită, pe care fata o ține în brațe în momentul aruncării de pe balcon, este elementul – bine speculat scenic – care face să vedem în piesă și altceva decât fatalitatea unui mecanism. S-ar putea spune că sado-masochismul este ceea ce rămâne din conflictul dostoievskian, o dată ce problema existenței active a lui Dumnezeu este eliminată. Regizorul-dramaturg a știut să genereze idei, nu și să le dea viață. Spec-

tacolul este bine articulat intelectual, n-are însă ritm dramatic. Ioan Coșman este convingător în rolul cămătarului, mai ales trecerea de la condiția de stăpân la cea de sclav este bine marcată și motivată. Nouria Nouri este frumoasă, dar flască, lipsită de energie interioară. Otilia Pătrașcu interpretează apăsător condiția ambiguă în care se află Lukeria, odată amantă, menajeră mereu. Nuami Dinescu și Ion Radu Burlan realizează cu aplicație două figuri de fundal.

Spectacolul marchează un an de activitate a Teatrului „Hanul cu Tei”. Datorită directorului Lucian Sabados, n-a fost un an de singurătate, ci unul de solidaritate cu toți aceia care încă mai speră.

Adrian Mihalache

Impertinența inteligentă

OPERELE COMPLETE ALE LUI WLM ȘXSPR (PRESCURTATE) de J. Borgeson, A. Long, D. Singer. Traducerea și adaptarea: Petre Bokor ● TEATRUL „NOTTARA” ● Data reprezentației: 16 iunie 2001 ● Regia și ilustrația muzicală: Petre Bokor ● Scenografia: Sică Rusescu ● În distribuție: Mircea Diaconu, Emil Hossu, Constantin Cotimanis.

Mircea Diaconu, Constantin Cotimanis, Emil Hossu

foto: Dragoș Cristescu

Nu este prima dată când se încearcă variate colaje, mai mult sau mai puțin hazlii, din piesele lui Shakespeare. Când, în anii '80, un mare actor englez (Ian McKellen), în vizită la București, a trecut rapid în revistă rolurile de regi din piesele istorice, aceasta n-a deranjat pe nimeni. Tot pe atunci, o trupă engleză a prezentat câteva fragmente în versiuni care îmbinau pantomima cu arta păpușărească, iar lumea a zâmbit la combinația Shakespeare-Vasilache, fără să denunțe blasfemia. Mai aproape de prezent, Răzvan Mazilu a recreat cu talent, într-un recital memorabil, celebre roluri shakespeariene de ambe sexe. Gareth Armstrong a încântat, la Piatra Neamț și la Sibiu, printr-un eseu ingenios pe tema lui Shylock. Acum însă, în primăvara lui 2001, după premiera spectacolului *Operele complete ale lui Wlm Șxspr (prescurtate)* de J. Borgeson, A. Long și D. Singer de la Teatrul „Nottara”, se vorbește încrunțat despre „McDonaldizarea” lui

Shakespeare, despre versiuni tip *Reader's Digest*, despre globalizarea care periclitează Cultura etc. Mă tem că secolul al XXI-lea va fi serios, sau nu va fi deloc.

SRL-ul (Shakespeare Redus la Limită) fondat de echipa condusă de Petre Bokor este de o impertinență încântătoare, plin de umor și (auto)ironie. Autorii au mizat pe efectele comice inerente prescurtării textelor, *em-plois*-urilor multiple și travestiurilor, la care realizatorii spectacolului au adăugat sarea și piperul localizării. Textul strălucește mai mult prin cursivitate decât prin inventivitate, dar are nerv și haz, astfel încât trece rampa. Regizorul Petre Bokor a „tradaptat” inteligent și a vegheat atent la păstrarea ritmului, probabil cu cronometrul în mână. Cei trei actori – Mircea Diaconu, Emil Hossu și Constantin Cotimanis - au jucat cu

un brio cuceritor. Prologul, cu parodia fină a stilului didactic-cultivat, a dat tonul just. Tratarea lui Othello în ritmuri de hip-hop a fost un moment culminant. Actorii au cutezat să mizeze pe interactivitate, în condițiile în care publicul nostru, obișnuit cu pasivitatea, nu prea cooperează. De data aceasta, verva și aplombul actorilor, precum și pregătirea îngrijită a momentelor de improvizatie (nimic mai important decât să regizezi spontaneitatea!) au reușit să-i pună pe spectatori la treabă. Este adevărat că partea a doua, consacrată lui Hamlet, a părut mai potolită decât prima parte, în care piesele și personajele se succedau *accelerando*.

Sigur că un asemenea spectacol, ca și varianta parodică *Schimb urgent... Trei surori*, pusă în scenă cu deosebit succes de același Petre Bokor la Ploiești, n-are sens decât pentru cel

care vine la teatru cu o informare prealabilă. Totuși, în cazul de față, parodia nu are subtilități care să pretindă cunoașterea textului integral. O familiarizare generală cu subiectele lui Shakespeare, cam atâta cât are oricine, din filme sau din cartea fraților Lamb, este arhisușicientă pentru ca să petreci o seară plăcută, simțindu-te relaxat, adică vesel și necomplexat.

Spectacolul n-ar fi complet fără programul de sală, excelent conceput de Marinela Țepuș în spiritul spumos al piesei. Este cel mai bun caiet din această stagiune, prin relevanța informației, prin stilul amuzant-inteligent și prin punerea în pagină elegantă, fără barocul excesiv promovată de mijloacele de redactare computerizate.

A. M.

OSCAR de Claude Magnier. Traducerea și adaptarea: Alice Barb

● TEATRUL „NOTTARA” ● Data reprezentației: 15 iunie 2001 ● Regia și ilustrația muzicală: Alice Barb ● Scenografia: Ștefania Cenean ● Coregrafia: Florin Fieroiu ● Distribuția: Ștefan Radof (Bertrand Barnier), George Ivașcu (Christian Martinovici), Emilia Dobrin (Germaine Barnier), Daniela Minoiu (Colette Barnier), Anda Caropol (Bernadette), Valeriu Preda (Baronul), Daniel Popescu (Philippe Dubois), Crenguța Hariton (Jacqueline), Anca Bejenaru (Charlotte), Claudiu Romilă (Oscar).

La Teatrul „Nottara”, interimatul conducerii influențează configurația stagiunii și performanța artistică. Inerția asigură funcționarea (au fost multe premiere, nici una foarte bună, dar nici una catastrofală), lipsește însă, în mod evident, perspectiva, preocuparea pentru valorizarea trupei. Pare a fi o convalescență foarte asemănătoare cu boala. Acesta este contextul în care abordarea unei piese cum este Oscar și spectacolul rezultat mi se par importante prin direcția deschisă: cea a divertismentului de calitate, cultural prin stimularea inteligenței, comic, solicitând pofta de râs prin ceea ce uimește, nu prin ceea ce scârbește. Printr-o montare de acest fel, tânăra

foto: Ștefan Daday

Un vodevil

regizoare Alice Barb nu va intra în Istoria teatrului, nu va obține nici recunoașterea criticii și nici invidia colegilor tineri sau mai vârstnici (echivalentă cu o recunoaștere *de facto*); va avea, în schimb, succes de public și recunoașterea actorilor, satisfacția spectatorilor, dificil de echivalat în termenii esteticii spectacolului, după o seară petrecută în mod plăcut la teatru.

Oscar este un vodevil bine scris și profesionist montat. „Este o poveste care nu se va întâmpla niciodată în viață, dar în care vă cer totuși să credeți”, scrie autorul, citat în programul de sală. Această sinceritate a premiselor și respectarea contractului încheiat în termenii „Nu e adevărat, dar, dacă ar fi, atunci ar arăta așa” este baza demersului regizoral. Scenografia și muzica înrămează

★★★